

TILSYNSRAPPORT - VEDTAK

Barnehageloven § 37

Kommunens plikt til å sørge for å gi et
egnet individuelt tilrettelagt
barnehagetilbud for barn med nedsatt
funksjonsevne

Måsøy kommune

Sammendrag

Vi fører tilsyn med Måsøy kommune som barnehagemyndighet. Temaet for tilsynet er barnehagemyndighetens plikt til å gi individuelt tilrettelagt barnehagetilbud for barn med nedsatt funksjonsevne, jf. barnehageloven § 37.

Det overordna formålet med tilsynet er om kommunen som barnehagemyndighet sikrer at barn med nedsatt funksjonsevne får et egnet individuelt tilrettelagt barnehagetilbud, jf. barnehageloven § 37. Statsforvalteren legger barnekonvensjonen til grunn ved tilsyn med kommunenes barnehagemyndighet. Artikkel 3 tydeliggjør at hensynet til barnets beste skal komme først og være grunnleggende i alle handlinger som berører barnet.

Tilsynet er skriftlig, og det er innhentet dokumentasjon og egenvurdering.

Konklusjonen er framkommet på bakgrunn av dokumenter sammenholdt med det som kom fram i egenvurderingene.

Rapporten omhandler lovbrudd som gjelder for tilsynets tema og som er avdekket under tilsynet. Rapporten gir derfor ingen fullstendig tilstandsvurdering av kommunen som barnehagemyndighet.

Tilsynet har avdekket brudd på kommunens plikt til å sikre at Måsøy kommune fanger opp barn med nedsatt funksjonsevne og som kan ha rett til et individuelt tilrettelagt barnehagetilbud.

Måsøy kommune har fått anledning til å uttale seg til foreløpig rapport, men har ikke uttalte seg om våre vurderinger innen fristen.

Vi fatter nå vedtak med pålegg om retting. Kommunen har rettefrist til **1. desember 2021**.

Innholdsfortegnelse

1	Innledning.....	4
1.1	Kort om Måsøy kommune.....	4
1.2	Om gjennomføringen av tilsynet.....	4
2	Fanger kommunen opp barn med nedsatt funksjonsevne som kan ha rett til individuell tilrettelegging?	5
2.1	Rettslige krav	5
2.2	Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner	5
3	Våre reaksjoner	7
3.1	Pålegg om retting	7
3.2	Oppfølging av påleggene	7
4	Dere har rett til å klage.....	7

1 Innledning

Vi fører tilsyn med kommunen som barnehagemyndighet, jf. forskrift om overgangsregler til barnehageloven – tilsyn, veiledning, reaksjoner mv. § 5 første ledd, jf. kommuneloven kapittel 30.

I tilsyn kontrollerer vi om barnehagemyndigheten oppfyller barnehageloven med forskrifter.

Våre tilsyn er offentlig myndighetsutøvelse, noe som innebærer at vi skal gjennomføre tilsynet i samsvar med reglene i forvaltningsretten og offentlighetsloven. I tilsynet behandler vi personopplysninger. Les mer om vår behandling av personopplysninger på www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/tilsyn/.

1.1 Kort om Måsøy kommune

Måsøy kommune har 1188 innbyggere pr. 1. kvartal 2021. Måsøy har en kommunal barnehage. Til sammen er det 37 barn og 12 ansatte i barnehagen. Det har ikke fram til nå ikke vært barn med nedsatt funksjonsevne som har hatt vedtak om et egnet individuelt tilrettelagt barnehagetilbud.

I delegasjonsreglementet 2019 for Måsøy kommune er rådmann delegert avgjørelsesmyndighet etter barnehageloven.

1.2 Om gjennomføringen av tilsynet

Vi åpnet tilsyn med Måsøy kommune i brev av 06.05.21. Dere ble pålagt å levere dokumentasjon til oss. Vi har fått dokumentasjonen for å gjennomføre tilsynet.

Temaet for tilsynet er barnehagemyndighetens plikt til å sikre at barn med nedsatt funksjonsevne får et egnet individuelt tilrettelagt barnehagetilbud.

Under dette tema kontrollerer vi om kommunen fanger opp barn med nedsatt funksjonsevne som kan ha rett til et egnet individuelt tilrettelagt barnehagetilbud.

Vi har ikke sett på hvordan dere oppfyller andre krav i regelverket.

Formålet med tilsynet er å sikre at alle barn får et likeverdig barnehagetilbud av høy kvalitet og at tilsynet skal bidra til at kommunen følger regelverket.

Dersom barnehagemyndigheten ikke følger regelverket, kan vi pålegge retting.

Vi sendte foreløpig rapport til dere 07.07.21. I den presentererte vi våre foreløpige vurderinger og konklusjoner. Dere har ikke kommentert innholdet i den foreløpige rapporten innen fristen som var 01.09.21.

2 Fanger kommunen opp barn med nedsatt funksjonsevne som kan ha rett til individuell tilrettelegging?

2.1 Rettslige krav

Formålet med bestemmelsen om tilrettelegging i barnehageloven § 37 er å sikre at barn med nedsatt funksjonsevne kan nyttiggjøre seg barnehagetilbudet på lik linje med andre barn og få likeverdige utviklings- og aktivitetsmuligheter.

Måsøy kommune har en plikt for å sikre at barn med nedsatt funksjonsevne får et egnet individuelt tilrettelagt barnehagetilbud. Plikten gjelder for barn bosatt i kommunen og som har barnehagetilbud. Dere må informere barnehagen og foreldre og i tilstrekkelig grad, følge med på funksjonsnivået til barn i barnehagene for å fange opp om det er barn som har rett til individuell tilrettelegging. Dersom dere får informasjon om at et barn kan ha nedsatt funksjonsevne, må dere følge opp med nærmere undersøkelser, jf. barnehageloven § 37 og barnekonvensjonen artikkel 2, 3.1 og 23.

2.2 Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner

Dere har ansvar for at barn med nedsatt funksjonsevne får et egnet individuelt tilrettelagt tilbud i barnehagen. Nedsatt funksjonsevne er definert som «tap av, skade på eller avvik i en av kroppens psykologiske, fysiologiske eller biologiske funksjoner». Begrepet omfatter fysiske, psykiske og kognitive funksjoner.

Dette ansvaret kan dere for eksempel ivareta gjennom å veilede barnehagene i å kjenne igjen barn med nedsatt funksjonsevne, informere nåværende og nye foreldre i barnehagen og ved å gi nødvendig informasjon på kommunens hjemmeside.

Tilrettelegging skiller seg fra spesialpedagogisk hjelp ved at retten til tilrettelegging bare gjelder barn med funksjonsnedsettelse som går i barnehage. Om et barn har behov for spesialpedagogisk hjelp eller tilrettelegging, eller begge deler, må det vurderes konkret i hver enkelt sak. For at barnet skal få den hjelpen det har krav på etter barnehageloven, er det viktig å forsøke å skille mellom hva som er spesial pedagogisk hjelp og hva som er tilrettelegging.

Observasjoner:

I egenvurderingen sier kommunen at det ikke har vært barn med nedsatt funksjonsevne i barnehagen på mange år. Det har derfor ikke vært behov for å informere om retten til et egnet individuelt tilrettelagt barnehagetilbud. Dersom det skulle komme søknad om barnehageplass der det kommer fram at barnet har behov for tilrettelegging, vil styrer informere foreldrene om deres rett til individuelt tilrettelagt tilbud og vise til § 37 i barnehageloven.

Videre skriver kommunen at de ikke har skriftlige rutiner for å fange opp barn med nedsatt funksjonsevne.

Den kommunale barnehagen har 25 % pedagogiske ledere med godkjent utdanning (BASIL 2020).

Det finnes ikke informasjon eller søknadsskjema på kommunens hjemmeside til foreldre som ønsker å søke om et egnet individuelt tilrettelagt barnehagetilbud for sine barn.

Vurderinger:

Det kommer fram av informasjonen vi har mottatt at Måsøy kommune ikke har veiledet barnehagens ansatte i rettighetene barn med nedsatt funksjonsevne har. Vi kan heller ikke se at kommunen har veiledet barnehagens ansatte i å kjenne igjen barn med nedsatt funksjonsevne.

Formålene bak bestemmelsene om spesialpedagogisk hjelp og barn med nedsatt funksjonsevne er ulike. Det vil si at mange ansatte kanskje ikke har kunnskap i å kjenne igjen med nedsatt funksjonsevne. Det er derfor viktig at barnehagemyndigheten veileder barnehagen i lovens bestemmelser. Barnehagen i kommunen har kun 25 % pedagogiske ledere med barnehagelærerutdanning, og dermed er denne veiledningen spesielt viktig. Det er kommunens ansvar å fange opp barn med nedsatt funksjonsevne.

Vi vurderer også at kommunen ikke informerer foreldre om rettigheten, hverken i form av informasjon på hjemmesider, informasjon på foreldremøter eller på annen måte. Selv om kommunen sier at de vil kunne fange opp barn med nedsatt funksjonsevne når foreldre søker om barnehageplass eller gjennom barnehagens samarbeid med barnevern og helsesykepleier, mener vi dette ikke er tilstrekkelig all den tid behovet for et egnet individuelt barnehagetilbud kan oppstå etter at et barn har begynt i barnehagen. Ansvar for å spre informasjon og veilede om regelverket i barnehageloven § 37 ligger til kommunen ved barnehagemyndigheten. Barnets behov behøver heller ikke være kjent for barnevernet eller helsesykepleieren. Om kommunen vurderer at et barn har nedsatt funksjonsevne, skal det følge et formelt fattet vedtak hvor kommunen tar stilling til hvilken tilrettelegging som er egnet for at barnet skal kunne nyttiggjøre seg barnehagetilbudet på lik linje med andre barn. Statsforvalteren vurderer at kommunen ikke har rutiner som kan sikre at barn med nedsatt funksjonsevne blir fanget opp tidlig, enten før oppstart i barnehagen eller etter at barnet har startet opp.

Konklusjon:

Statsforvalteren konkluderer med at Måsøy kommune ikke i tilstrekkelig grad fanger opp barn med nedsatt funksjonsevne som kan ha rett til et egnet individuelt tilrettelagt barnehagetilbud.

3 Våre reaksjoner

3.1 Pålegg om retting

Vi har funnet at dere ikke overholder regelverket på alle områder. Vi konstaterer at dere ikke oppfyller regelverket på alle områder. Vi pålegger dere å rette opp følgende forhold, jf. kommuneloven § 30-4:

Kommunen må sikre at barn med nedsatt funksjonsevne får et egnet individuelt tilrettelagt barnehagetilbud, jf. barnehageloven § 37.

Pålegget innebærer at kommunen:

- må finne en forsvarlig måte å fange opp barn med nedsatt funksjonsevne som kan ha rett til individuell tilrettelegging.

3.2 Oppfølging av påleggene

Dere skal iverksette tiltak for å rette brudd på regelverket umiddelbart. Når påleggene er rettet, skal dere erklære at retting er gjennomført og redegjøre for hvordan dere har rettet.

Fristen 1. desember 2021. Vi vil ikke avslutte tilsynet før dere gjennom erklæringen og redegjørelsen har vist at påleggene er rettet.

4 Dere har rett til å klage

Tilsynsrapporten er et enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav b. Dere kan klage på enkeltvedtaket.

Hvis dere klager, må dere gjøre det innen tre uker. Fristen gjelder fra beskjed om brevet har kommet frem til dere, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Dere sender klagen til oss. Vi har muligheten til å omgjøre vedtaket. Hvis vi ikke er enig med dere, sender vi klagen til Utdanningsdirektoratet som avgjør saken.

I forvaltningsloven § 32 kan dere se hvordan dere skal utforme klagen.

Dere kan be om at vi ikke setter i verk vedtaket før klagefristen er ute, eller klagen er endelig avgjort av Utdanningsdirektoratet, jf. forvaltningsloven § 42.

Dere er part i saken og har rett til innsyn i sakens dokumenter, jf. forvaltningsloven § 18.

Rita Hellesvik
tilsynsleder